

Категорія справи № 991/5084/24: **Адміністративні справи (з 01.01.2019); Інші справи.**
Надіслано для оприлюднення: 16.12.2024. Зареєстровано: 17.12.2024. Забезпечено надання загального доступу: 17.12.2024.
Дата набрання законної сили: 10.12.2024
Номер судового провадження: 22-а/991/19/24

Справа № 991/5084/24

Провадження № 22-а/991/19/24

Головуючий у суді першої інстанції: Білоус І.О.

Суддя-доповідач: Павлишин О.Ф.

ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД**АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА****ПОСТАНОВА****ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

10 грудня 2024 року

м. Київ

Колегія суддів Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду у складі:

головуючого-судді Павлишина О.Ф.,

суддів Боднара С.Б., Чорної В.В.,

секретар судового засідання Возна К.М.,

з участю:

представника ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» та ТОВ «ЛАНІТА ІНВЕСТ» - адвоката Іщенко Г.М.,

представника Фонду державного майна України - Пономаренка В.С.,

представників Міністерства юстиції України - Симоненко Т.В., Сербін І.І.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в приміщенні суду апеляційну скаргу представника компанії «Ethoder Investments Limited» - Ірини Чиналієвої на рішення Вищого антикорупційного суду від 04 вересня 2024 року,

ВСТАНОВИЛА:

11.06.2024 Вищому антикорупційному суду Міністерство юстиції України подало позов до ОСОБА_1 (РНОКПП: НОМЕР_1 , адреса: АДРЕСА_1), ОСОБА_2 (РНОКПП: НОМЕР_2 , адреса: АДРЕСА_1), ОСОБА_3 (РНОКПП: НОМЕР_3 , адреса: АДРЕСА_2), ОСОБА_4 (РНОКПП: НОМЕР_4 , адреса: АДРЕСА_2), треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору: компанія «Есодер Інвестментс Лімітед» (Ethoder Investments Limited) (ідентифікаційний номер юридичної особи: НЕ 234276, адреса: Республіка Кіпр, м. Лімасол (Theklas Lysioti, 35, Eagle Star House, Flat/Office 62, 3030, Limassol, Cyprus), Товариство з обмеженою відповідальністю «ІС «ЛИБІДЬ» (код

ЄДРПОУ: 34693827, адреса: 03150, місто Київ, вулиця Антоновича, будинок 176), Фонд державного майна України (код ЄДРПОУ: 00032945, адреса: 01133, місто Київ, вулиця Генерала Алмазова, будинок 18/9), Товариство з обмеженою відповідальністю «ЛАНІТА ІНВЕСТ» (код ЄДРПОУ: 44955940, адреса: 01032, місто Київ, вулиця Саксаганського, будинок 74Б, офіс 11), компанія «Юпітер Найн Траст Компані Лімітед» («Jupiter Nine Trust Company Limited») (ідентифікаційний номер юридичної особи: С 50888, адреса: острів Невіс, Чарльстаун, Мейн Стріт, офіс 556, Ханкінс Уотерфронт (Nevis, Charlestown, Main Street, Suite 556, Hunkins Waterfront Plaza), Товариство з обмеженою відповідальністю «АВАНГАРД-ВІЛАРТІ» (код ЄДРПОУ: 33059433, адреса: 03150, місто Київ, вулиця Антоновича, будинок 176) про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції».

Позивач просив стягнути в дохід держави:

- право вимоги за Кредитним договором №1 від 27.10.2009, укладеним між Товариством з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНИЙ СОЮЗ «ЛИБІДЬ» (ідентифікаційний номер юридичної особи 34693827) та компанією «Ethoder Investments Limited» (ідентифікаційний номер юридичної особи НЕ 234276), заборгованість за яким станом на 30.04.2024 складає: 148 470 224,38 доларів США (заборгованість за кредитом), 67 636 435,63 доларів США (заборгованість за нарахованими та несплаченими відсотками);

- право вимоги за Договором іпотеки від 28.03.2014, укладеним між Товариством з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНИЙ СОЮЗ «ЛИБІДЬ» (ідентифікаційний номер юридичної особи 34693827) та компанією «Ethoder Investments Limited» (ідентифікаційний номер юридичної особи НЕ 234276);

- право вимоги за Договором застави від 14.04.2014, укладеним між Товариством з обмеженою відповідальністю «АВАНГАРД-ВІЛАРТІ» (ідентифікаційний номер юридичної особи 33059433) та компанією «Ethoder Investments Limited» (ідентифікаційний номер юридичної особи НЕ 234276).

Позовні вимоги обґрунтовані такими обставинами.

Рішенням Ради національної безпеки та оборони України (далі - РНБО) «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» від 19.10.2022, введеним в дію Указами Президента України №726/2022 та №727/2022 від 19.10.2022, застосовано санкцію у виді блокування активів стосовно ОСОБА_4 (ОСОБА_5 , (ОСОБА_6), ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянина російської федерації та Республіки Кіпр, ідентифікаційний номер платника податків - НОМЕР_4 ; ОСОБА_1 (ОСОБА_1 , ОСОБА_7), ІНФОРМАЦІЯ_2 , громадянина російської федерації, ідентифікаційний номер платника податків - НОМЕР_1 ; ОСОБА_2 (ОСОБА_8 , ОСОБА_9), ІНФОРМАЦІЯ_3 , громадянина російської федерації, ідентифікаційний номер платника податків - НОМЕР_2 ; ОСОБА_3 (ОСОБА_10 , ОСОБА_11), ІНФОРМАЦІЯ_4 , громадянина російської федерації, ідентифікаційний номер платника податків - НОМЕР_3 .

Рішенням РНБО від 12.05.2023 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеним в дію Указом Президента України від 12.05.2023 № 279/2023, санкцію у виді блокування активів застосовано до компанії «Оушн Плаза Проджект (Сайпрес) Лтд» («Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», попередня назва «Denchar Investments Limited»). Відомості згідно з даними Департаменту реєстрації компаній та інтелектуальної власності Республіки Кіпр: реєстраційний номер - НЕ234274. Місцезнаходження юридичної особи: Республіка Кіпр, м. Нікосія (Mouson, 16, Floor 1, Flat/Office 102, Strovolos, 2060, Nicosia, Cyprus); компанії «Есодер Інвестментс Лімітед» («Ethoder Investments Limited»). Відомості згідно з даними Департаменту реєстрації компаній та інтелектуальної власності Республіки Кіпр: реєстраційний номер юридичної особи - ЗЕ234276. Місцезнаходження юридичної особи: Республіка Кіпр, м. Лімасол (Theklas Lysioti, 35, Eagle Star House, Flat/Office 62, 3030, Limassol, Cyprus).

ОСОБА_1 , ОСОБА_2 , які мають тісні особисті та родинні зв'язки з президентом рф путіним, а також російські підприємці ОСОБА_3 та ОСОБА_4 , через низку пов'язаних юридичних осіб завдають істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України та сприяють збройній агресії рф проти України, зокрема, шляхом постачання/надання, зберігання зброї, боєприпасів, вибухових речовин, військової чи спеціальної техніки, інших засобів та знарядь

здійснення збройної агресії РФ проти України, забезпечення ремонту таких засобів і знарядь, шляхом участі в фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні діяльності держави-агресора, пов'язаної зі збройною агресією РФ проти України чи окупацією/анексією її територій, що відповідно до ч.1 ст.5-1 Закону України «Про санкції», є підставами для застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 ст.4 вказаного Закону.

Рішенням Вищого антикорупційного суду від 04.09.2024:

1.Адміністративний позов Міністерства юстиції України задоволено;

2.Застосовано до ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_2 , громадянина РФ - санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції»;

3.Застосовано до ОСОБА_2 , ІНФОРМАЦІЯ_3 , громадянина РФ - санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції»;

4.Застосовано до ОСОБА_4 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянина РФ - санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції»;

5.Застосовано до ОСОБА_3 , ІНФОРМАЦІЯ_4 , громадянина РФ - санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції»;

6.Ухвалено стягнути в дохід держави:

- право вимоги за кредитним договором №1 від 27.10.2009, укладеним між товариством з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНИЙ СОЮЗ «ЛИБІДЬ» (ідентифікаційний номер юридичної особи 34693827) та компанією «Ethoder Investments Limited» (ідентифікаційний номер юридичної особи НЕ 234276), заборгованість за яким станом на 30.04.2024 складає: 148 470 224, 38 доларів США (заборгованість за кредитом), 67 636 435,63 доларів США (заборгованість за нарахованими та несплаченими відсотками);

- право вимоги за договором іпотеки від 28.03.2014, укладеним між товариством з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНИЙ СОЮЗ «ЛИБІДЬ» (ідентифікаційний номер юридичної особи 34693827) та компанією «Ethoder Investments Limited» (ідентифікаційний номер юридичної особи НЕ 234276);

- право вимоги за Договором застави від 14.04.2014, укладеним між товариством з обмеженою відповідальністю «АВАНГАРД-ВІЛАРТИ» (ідентифікаційний номер юридичної особи 33059433) та компанією «Ethoder Investments Limited» (ідентифікаційний номер юридичної особи НЕ 234276).

23.10.2024 до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду надійшла апеляційна скарга представника компанії «Ethoder Investments Limited» - Ірини Чиналієвої, у якій представник просить скасувати рішення Вищого антикорупційного суду від 04 вересня 2024 року та ухвалити нове рішення про відмову в задоволенні вимоги про стягнення активів в дохід держави.

Посилається на такі обставини:

1. Висновок суду, що компанія «Ethoder Investments Limited» має взаємозв'язок з відповідачами, до яких застосовані санкції, передбачені абз.4 ч.1 ст.5-1 Закону України «Про санкції», і контролюється ними безпосередньо та через пов'язаних осіб є помилковим, оскільки позивач не подав доказів, які підтверджують, що:

- відповідачі (ОСОБА_1 , ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , ОСОБА_4) є особами, які опосередковано володіють на дату подачі позову через підконтрольних ними осіб 100% в статутному капіталі компанії «Ethoder Investments Limited» і відповідно були безпосередніми одержувачами доходів, отриманих компанією у вигляді відсотків по позиці;

- фізичні та юридичні особи, виявлені і заявлені позивачем, є особами штучно створеної окресленої корпоративної схеми, яка успішно функціонувала більше десяти років, підконтрольні

відповідачам у зв'язку з високим рівнем довіри з боку відповідачів, у тому числі пов'язані з ними родинними зв'язками та не пов'язані такими зв'язками, але пов'язані роками надійної праці;

При цьому відповідно до інформації реєстру учасників, інформації, отриманої компанією «Ethoder Investments Limited» від акціонерів у рамках проведення аудиту фінансової звітності відповідачі не є і не були акціонерами компанії «Ethoder Investments Limited», на дату позовної заяви та на дату прийняття рішення судом, ОСОБА_1, ОСОБА_2, ОСОБА_3, ОСОБА_4, члени їх сімей, сімейні та дружні особи не є акціонерами та/або кінцевими бенефіціарними власниками компанії «Ethoder Investments Limited», що підтверджується самим позивачем, відсутній фактичний вплив відповідачів на діяльність компанії «Ethoder Investments Limited», а кінцевий бенефіціарний власник компанії «Ethoder Investments Limited» не є санкційною особою і не пов'язаний з відповідачами, членами їх сімей, та не має дружніх, родинних зв'язків з ними.

2. Також помилковими є висновки суду про те, що «Ethoder Investments Limited» не є кінцевим одержувачем доходу за кредитним договором, і, що кредитний договір укладено «Ethoder Investments Limited» в інтересах відповідачів, оскільки:

- кредитний договір №1 про надання позики в розмірі 150 000 000 доларів США під 20% річних строком до 31 грудня 2025 року був підписаний між компанією «Ethoder Investments Limited» в якості позикодавця і ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь» в якості позичальника 27 жовтня 2009 року, тобто до настання подій, які описує позивач у позові в частині історичних змін у корпоративній структурі компанії «Ethoder Investments Limited», і так само завідомо не міг бути пов'язаний з історичними подіями в Україні 2014-2022;

- рішенням Окружного адміністративного суду м. Києва від 10.11.2021 у справі № 640/21092/21 встановлено, що листування з компетентним органом Республіки Кіпр не містить відомостей, які свідчать про те, що компанія «Ethoder Investments Limited» не була бенефіціарним власником процентного доходу за кредитним договором №1 від 27.10.2009. Крім того, суд у своєму рішенні вказав, що дані фінансової звітності компанії «Ethoder Investments Limited» свідчать, що остання є фактичним власником як позикових коштів за кредитним договором №1, так і отриманих відсотків, тобто кінцевим власником як позикових коштів за кредитним договором №1, так і отриманих відсотків є компанія «Ethoder Investments Limited».

3. Відсутні підстави для застосування судом санкції у вигляді стягнення в дохід держави активів, так як позивач не подав до суду:

- докази, що підтверджують інформацію, що відповідачі, на яких накладено санкції у вигляді блокування активів, є особами, які опосередковано володіють на дату подання позову через підконтрольних ними осіб 100% у статутному капіталі «Ethoder Investments Limited»;

- докази, що підтверджують, що відповідачі є особами, які надають підтримку і фінансування військових дій, розгорнутих російською федерацією щодо України.

4. Суд ухвалив рішення за відсутності в судовому засіданні представника «Ethoder Investments Limited», без урахування представленої позиції «Ethoder Investments Limited» і за відсутності належних доказів, що є порушенням закону і загальних принципів міжнародного права, зокрема основних принципів недоторканності приватної власності та права на справедливий судовий розгляд, передбачених Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У відзиві на апеляційну скаргу Міністерство юстиції України посилається на таке:

1. Судом першої інстанції правильно встановлено, що відповідачі через низку пов'язаних юридичних осіб завдають істотної шкоди національній безпеці, суверенітету та територіальній цілісності України та сприяють збройній агресії РФ проти України;

2. Судовим рішенням від 20.03.2023 у справі №991/1914/23, яке набрало законної сили 31.03.2023 вже були встановлені підстави для застосування до відповідачів санкції у вигляді стягнення активів в дохід держави, тому наявний преюдиційний характер при розгляді даної справи;

3. Компанією «Ethoder Investments Limited» не надано копій витягів на підтвердження/спростування структури власності;

4. Відповідачі досі мають можливість здійснювати контроль над активом на території України - ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ», зокрема через компанію «Ethoder Investments Limited», в тому числі через директора/секретаря Ірину Чиналієву.

Просить відмовити в задоволенні апеляційної скарги представника компанії «Ethoder Investments Limited» - Ірини Чиналієвої.

Згідно зі ст.283-1 КАС України про розгляд апеляційної скарги учасники справи та їх представники, особа, яка не брала участі у справі та подала апеляційну скаргу з підстави вирішення судом питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, повідомляються в порядку, передбаченому ст.268 цього Кодексу.

Відповідно до ст.268 КАС України про дату, час і місце розгляду справи суд негайно повідомляє відповідача та інших учасників справи шляхом направлення тексту повістки до електронного кабінету, а за його відсутності - кур'єром або за відомими суду номером телефону, факсу, електронною поштою чи іншим технічним засобом зв'язку. Учасник справи вважається повідомленим належним чином про дату, час та місце розгляду справи, визначеної ч.1 цієї статті, з моменту направлення такого повідомлення працівником суду, про що останній робить відмітку у матеріалах справи, та (або) з моменту оприлюднення судом на веб-порталі судової влади України відповідної ухвали про відкриття провадження у справі, дату, час та місце судового розгляду.

Також положеннями ст.283-1 КАС України визначено, що неприбуття в судові засідання осіб, передбачених абзацом шостим цієї частини, належним чином повідомлених про дату, час та місце розгляду апеляційної скарги, не перешкоджає розгляду апеляційної скарги в суді апеляційної інстанції та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, перенесення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні.

Апеляційним судом на веб-порталі судової влади України згідно із ч.2 ст.268 КАС України опубліковано ухвалу про відкриття провадження, ухвалу про призначення справи до апеляційного розгляду, а також направлено повістки про виклик у судові засідання за відомими суду поштовими та електронними адресами.

Однак, відповідачі та треті особи, будучи належним чином повідомленими про дату, час та місце судового засідання, до суду не прибули, про причини неприбуття не повідомили. За таких обставин, колегія судів вважає за можливе здійснити розгляд апеляційної скарги за відсутності відповідачів ОСОБА_1, ОСОБА_2, ОСОБА_3, ОСОБА_4, третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору: компанії «Есодер Інвестментс Лімітед» («Ethoder Investments Limited»), компанії «Юпітер Найн Траст Компані Лімітед» («Jupiter Nine Trust Company Limited»), Товариства з обмеженою відповідальністю «АВАНГАРД-ВІЛАРТИ».

У судовому засіданні представник ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» та ТОВ «ЛАНІТА ІНВЕСТ», третіх осіб, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, - адвокат Іщенко Г.М. не підтримала та не заперечила вимоги апеляційної скарги, представники Мін'юсту - Симоненко Т.В., Сербін І.І. та представник Фонду державного майна України - Пономаренко В.С. заперечили проти її задоволення.

Колегія судів, заслухавши суддю-доповідача, пояснення представника ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» та ТОВ «ЛАНІТА ІНВЕСТ» - адвоката Іщенко Г.М., представників Мін'юсту - Симоненко Т.В., Сербін І.І., представника Фонду державного майна України - Пономаренка В.С., перевіривши доводи апеляційної скарги, відзиву на неї, дослідивши матеріали справи, вважає, що апеляційна скарга є необґрунтованою з огляду на таке.

Згідно із ч.1 ст.308 КАС України суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними у ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги.

А тому законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції перевіряється в межах доводів та вимог апеляційної скарги представника компанії «Ethoder Investments Limited» - Ірини Чиналієвої.

Судом першої інстанції встановлено та в апеляційній скарзі не оспорується такі обставини.

27.10.2009 між ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» та компанією «Ethoder Investments Limited» був укладений Кредитний договір №1, за умовами якого остання надала ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» позику у розмірі 150 000 000 доларів США під 20 % річних строком до 31.12.2025.

На підставі Додаткової угоди №4 від 26.04.2016 до Кредитного договору розмір ліміту кредитування було змінено на 148 470 224,38 доларів США (на рівні фактичної вибірки ліміту). Мета отримання/надання кредиту - забезпечення господарської діяльності обіговими коштами та придбання необоротних активів.

28.03.2014 ТОВ «ІС «Либідь» передало в іпотеку компанії «Ethoder Investments Limited» будівлю багатфункціонального торговельного центру «Ocean Plaza», розташованого по вулиці Антоновича (на момент укладення договору вулиця Горького), 176 в місті Києві (цей факт установлений п.43 рішення Вищого антикорупційного суду (далі - ВАКС) від 20.03.2023, що має преюдиційне значення в цій справі) та нежитлову будівлю - наземний паркінг (реєстраційний номер 16838780000), розташованих за адресою: м. Київ, вул. Горького, 176 та 176-А (літера В) (наразі вул. Антоновича), а також 2 земельні ділянки за кадастровими номерами 8000000000:79:054:0002, 8000000000:79:054:0036, які належать ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» на праві власності (з урахуванням Додаткової угоди №1 від 21.03.2019).

Відповідно до пункту 2.3. цього Договору, вартість предмета іпотеки було оцінено в загальному на 3 086 776 653,06 грн, що за офіційним курсом НБУ на дату укладення становить 284 490 300 доларів США (154 451 000 доларів США за будівлю торговельного центру разом із наземним паркінгом, 12 905 300 доларів США і 117 134 000 доларів США за земельні ділянки). Пунктами 4,5 Договору визначено підстави та порядок звернення стягнення на предмет іпотеки.

17.04.2014 компанія «Ocean Plaza Project (Cyprus) LTD» (якій належить 99,999 % статутного капіталу ТОВ «АВАНГАРД-ВІЛАРТІ», якому належить 100 % статутного капіталу ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ») виступила у якості майнового поручителя перед компанією «Ethoder Investments Limited» та передала в заставу свою частку в статутному капіталі ТОВ «АВАНГАРД-ВІЛАРТІ». Вартість застави становила номінальну вартість частки засновника - 174 041 937,60 грн.

Договором застави частки в статутному капіталі ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» від 14.04.2014 компанією «Ethoder Investments Limited» (заставодержатель) та ТОВ «АВАНГАРД-ВІЛАРТІ» (заставадавець), яке було на той момент 100% учасником ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» та передало в заставу як майновий поручитель 100% своєї частки в ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» (з урахуванням додаткової угоди №1 від 22.02.2019 та додаткової угоди від 13.02.2023, якою внесено зміни у визначення застави, а саме розмір долі зменшено до 66,65%).

Відповідно до пункту 2.2. цього Договору, вартість частки становить номінальну вартість 172 761 926,78 грн. Розділом 7 Договору визначено підстави та порядок звернення стягнення на частку в статутному капіталі ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ».

Листами від 04.06.2024 №10-7815140 та від 05.06.2024 №10-78-15313 Фондом державного майна, на запити Мін'юсту повідомлено, що, відповідно до оборотно-сальдової відомості по рахунку 506, заборгованість ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» за Кредитним договором, а саме за тілом (основною сумою боргу, отриманих грошових коштів від компанії «Ethoder Investments Limited») кредиту складає 148 470 224,38 доларів США. Це відповідає фактично отриманій у 2009 році ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» сума кредиту від компанії «Ethoder Investments Limited», відповідно до додаткової угоди №4 від 26.04.2016 Кредитного договору (повернення тіла кредиту позичальником не проводилося).

Заборгованість ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» за нарахованими відсотками за користування кредитними коштами, відповідно до оборотно-сальдової відомості по рахунку 6852, станом на 30.04.2024 становить 67 636 435,63 доларів США.

Рішенням Ради національної безпеки і оборони України (далі - РНБО) від 19.10.2022 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», уведеним в дію Указом Президента України від 19.10.2022 № 726/2022, санкцію у виді блокування активів застосовано до ОСОБА_4 громадянина російської федерації та Республіки Кіпр.

Рішенням РНБО від 19.10.2022 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», уведеним в дію Указом Президента України від 19.10.2022 № 727/2022, санкцію у виді блокування активів застосовано до ОСОБА_1 громадянина російської федерації; ОСОБА_2 громадянина російської федерації; ОСОБА_3 громадянина російської федерації.

Ухвалюючи рішення про задоволення позову, суд першої інстанції дійшов висновків:

- позивач звернувся до суду з адміністративним позовом під час дії правового режиму воєнного стану (абз.1 п.1 ст.6 Закону України «Про санкції»);
- на відповідачів накладено санкцію у виді блокування активів за рішенням Ради національної безпеки та оборони України, прийнятим після набрання чинності Законом України №2257-IX (абз.2 ч.3 ст.6 Закону України «Про санкції»);
- наявні підстави для застосування до відповідачів санкції, передбачені абз.4 ч.1 ст.5-1 Закону України «Про санкції»;
- щодо активів, питання про стягнення яких ставить позивач, відповідачі можуть опосередковано (через компанію «Ethoder Investments Limited») вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними;
- в умовах триваючої агресивної війни рф проти України, застосування санкції співвідноситься з інтересами суспільства та є пропорційним.

Висновки суду відповідають положенням закону та встановленим обставинам, а доводи апеляційної скарги їх не спростовують.

Рішенням РНБО від 19.10.2022 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», уведеним в дію Указами Президента України від 19.10.2022 № 726/2022 та № 727/2022, санкцію у виді блокування активів застосовано до ОСОБА_4 (ОСОБА_5 , ОСОБА_6), ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянина російської федерації та Республіки Кіпр, ідентифікаційний номер платника податків - НОМЕР_4 ; ОСОБА_1 (ОСОБА_1 , ОСОБА_7), ІНФОРМАЦІЯ_2 , громадянина російської федерації, ідентифікаційний номер платника податків - НОМЕР_1 ; ОСОБА_2 (ОСОБА_8 , ОСОБА_9), ІНФОРМАЦІЯ_3 , громадянина російської федерації, ідентифікаційний номер платника податків - НОМЕР_2 ; ОСОБА_3 (ОСОБА_10 , ОСОБА_11), ІНФОРМАЦІЯ_4 , громадянина російської федерації, ідентифікаційний номер платника податків - НОМЕР_3 .

Підставами застосування санкцій щодо ОСОБА_4 є:

- Володіння акціями АТ «Международный аэропорт Шереметьево», який виступає постачальником послуг державним військовим установам та військовим частинам, зокрема, військовій частині НОМЕР_5 , військовій частині НОМЕР_6 , військовій частині НОМЕР_7 , федеральній казенній установі «Об'єднане стратегічне командування західного воєнного округу», службі спеціального зв'язку та інформації федеральної служби охорони російської федерації;

- Статус голови ради директорів АТ «Международный аэропорт Шереметьево» у 2017 році.

Підставами застосування санкцій до ОСОБА_1 є:

- Участь у будівництві Керченського мосту;

- Надання послуг федеральній казенній установі «управление федеральных автомобильных дорог «тамань» федерального дорожного агентства» з утримання діючої мережі автомобільних доріг

загального користування федерального значення А290 Новоросійськ-Керч, транспортний перехід через Керченську затоку км 141+018 - км 160+048 ПАТ «мостотрест», основним акціонером якого є АТ «ТФК-Финанс», що підконтрольне ОСОБА_1 ;

- Проведення реконструкції міжнародного дитячого центру «Артек», що знаходиться на окупованій території суверенної України, а саме в Автономній Республіці Крим, підконтрольним ОСОБА_1 . ТОВ «стройгазмонтаж»;

- Обіймання посади голови ради директорів видавництва «Просвещение», яке реалізовувало проект «детям россии: Адрес - Крим», метою якого було переконання кримських дітей у тому, що вони тепер громадяни російської федерації.

Підставами застосування санкцій до ОСОБА_2 є:

- Володіння акціями АТ «тульский патронный завод», АТ «ульяновский патронный завод», АТ «симбирский патронный завод». Так, у 2016-2021 роках зазначені товариства відвантажували продукцію воєнного призначення для потреб федеральної служби військ національної гвардії російської федерації, федерального казенного закладу «військова частина НОМЕР_8 », федеральної митної служби, слідчого комітету російської федерації, федерального закладу «головний центр інженерно-технічного обслуговування та зв'язку федеральної служби виконання покарань», державної служби фельдзв'язку російської федерації, генеральної прокуратури російської федерації, федерального казенного закладу «військова частина НОМЕР_9 »;

- Володіння акціями АТ «международный аэропорт Шереметьево».

Підставами застосування санкцій до ОСОБА_3 є:

- Володіння акціями АТ «международный аэропорт Шереметьево»;

- Статус члена ради директорів АТ «международный аэропорт Шереметьево» у 2017 році;

- Статус депутата держдуми російської федерації з 2011 року по 2016 рік та голосування за ратифікацію, так званого, «договору про прийняття Криму до складу росії».

Рішенням РНБО від 12.05.2023 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеним в дію Указом Президента України від 12.05.2023 № 279/2023, санкцію у виді блокування активів застосовано до: компанії «Оушн Плаза Проджект (Сайпрес) Лтд» («Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», попередня назва «Denchar Investments Limited»). Відомості згідно з даними Департаменту реєстрації компаній та інтелектуальної власності Республіки Кіпр: реєстраційний номер - HE234274. Місцезнаходження юридичної особи: Республіка Кіпр, м. Нікосія (Mouson, 16, Floor 1, Flat/Office 102, Strovolos, 2060, Nicosia, Cyprus); компанії «Есодер Інвестментс Лімітед» («Ethoder Investments Limited»). Відомості згідно з даними Департаменту реєстрації компаній та інтелектуальної власності Республіки Кіпр: реєстраційний номер юридичної особи - ZE234276. Місцезнаходження юридичної особи: Республіка Кіпр, м. Лімасол (Theklas Lysioti, 35, Eagle Star House, Flat/Office 62, 3030, Limassol, Cyprus).

Рішенням Вищого антикорупційного суду від 20.03.2023 в справі № 991/1914/23 за позовом Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 , ОСОБА_2 , ОСОБА_4 , ОСОБА_3 (серед третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог, зокрема, компанія «Есодер Інвестментс Лімітед») про застосування санкції, передбаченої п.1-1ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції», позовну заяву задоволено та стягнуто в дохід держави частку у розмірі 100% статутного капіталу ТОВ «АВАНГАРД-ВІЛАРТІ» (код ЄДРПОУ 33059433) та частку у розмірі 66,65% статутного капіталу ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ». 31.03.2023 вказане рішення набрало законної сили (т.2 а.с.29-79).

Відповідно до ч.4 ст.78 КАС України, обставини, встановлені рішенням суду у господарській, цивільній або адміністративній справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді іншої справи, у якій беруть участь ті самі особи або особа, стосовно якої встановлено ці обставини, якщо інше не встановлено законом.

Тобто факти, установлені у прийнятих раніше судових рішеннях, мають для суду преюдиціальний характер. Преюдиціальність означає обов'язковість фактів, установлених судовим рішенням, що набрало законної сили в одній справі, для суду при розгляді інших справ (постанова Верховного Суду від 26.11.2019 по справі №922/643/19).

Преюдиційні обставини не потребують доказування, якщо одночасно виконуються такі умови:

- обставина встановлена судовим рішенням;

- судове рішення набрало законної сили;

- у справі беруть участь ті самі особи, які брали участь у попередній справі (постанова Верховного Суду від 11.12.2019 по справі №320/4938/17).

Враховуючи вказані положення закону, колегія суддів вважає правильним висновок суду першої інстанції, що не підлягають доказуванню обставини, установлені рішенням ВАКС від 20.03.2023 в справі №991/1914/23 за позовом Міністерства юстиції України до ОСОБА_1, ОСОБА_2, ОСОБА_4, ОСОБА_3 (серед третіх осіб - компанія «Есодер Інвестментс Лімітед») про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції».

Оскільки судом першої інстанції враховано, що рішенням ВАКС встановлено факт сприяння ОСОБА_1, ОСОБА_2, ОСОБА_3, ОСОБА_4 окупації/анексії території, яка відповідно до Конституції України входить до складу України, тобто підставу, визначену пп. а) п.2 абз.4 ст.5-1 Закону України «Про санкції», неспроможним є посилення апеляційної скарги, що позивачем не подано доказів на підтвердження того, що відповідачі є особами, які надають підтримку і фінансування військових дій, розгорнутих російською федерацією щодо України, тобто щодо підстав визначених пп. б) п.2 абз.4 ст.5-1 Закону України «Про санкції».

Також рішенням ВАКС встановлено такі обставини.

Власником 100 % у статутному капіталі ТОВ «ІС «Либідь» донедавна було ТОВ «Авангард-Віларті», єдиним активом якого була інвестиція, розмір якої дорівнював розміру статутного капіталу ТОВ «ІС «Либідь». При цьому згідно з податковою звітністю ТОВ «АВАНГАРД-ВІЛАРТІ» не провадить та не провадило жодної значної господарської діяльності.

Власником 99,9 % статутного капіталу ТОВ «АВАНГАРД-ВІЛАРТІ» була компанія «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», а ще 0,01 % - компанії спочатку «TPS Finance LTD», а згодом «Ethoder Investments Limited», тоді як 100 % у статутному капіталі двох останніх належали «TPS Real Estate Holding Limited» (попередня назва «Grand Malls Development Limited»), кінцевими бенефіціарами якого були відповідачі.

Члени родини ОСОБА_12, ОСОБА_4 та ОСОБА_3 вийшли з кола офіційних кінцевих бенефіціарів ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ», ТОВ «АВАНГАРД-ВІЛАРТІ», компаній «TPS Real Estate Holding Limited», «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», «TPS Finance Ltd», «Ethoder Investments Limited», «TPS Group Holding Inc.», «Roseport Overseas Ltd» тощо у корпоративній схемі залишилися пов'язані з ними особи - замість ОСОБА_12 члени родини ОСОБА_19, які є їхніми довіреними особами, професійними трасті, що упродовж понад десяти років постійно фігурують на керівних посадах підконтрольних ОСОБА_1 компаній, а замість ОСОБА_4 та ОСОБА_3 кінцевими бенефіціарами стали члени їхніх сімей першого рівня споріднення (діти та дружини), а також рідна сестра одного з них.

Директорами юридичних осіб «Ethoder Investments Limited», «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», «TPS Finance Ltd», «TPS Avia Holding Ltd», «Peloton Global Partners Inc» (попередня назва «TPS Group Holding Inc») та інших з орбіти «TPS Group» або особами, що діяли від їхнього імені, були та залишилися члени родини ОСОБА_13 (ОСОБА_14, ОСОБА_15, ОСОБА_16), а також ОСОБА_17.

А відтак, правильним є висновок суду першої інстанції про встановлення рішенням ВАКС здійсненні відповідачами опосередкованого контролю над вказаними компаніями, у тому числі й над компанією «Ethoder Investments Limited» через фізичних осіб, хоч і не пов'язаними з ними родинними зв'язками

але пов'язаними роками надійної праці, а саме членів родини ОСОБА_13 (ОСОБА_14 , ОСОБА_15 , ОСОБА_16), а також через ОСОБА_18 .

Враховуючи вказані обставини, а також матеріали, надані 03.06.2024 Головним слідчим управлінням Національної поліції України, відомості з порталу «OpenCorporates», що станом на 10.08.2023 ОСОБА_17 продовжує займати посаду директора/секретаря в цих компаніях, що засновником компанії «Ethoder Investments Limited» станом на 10.08.2023 залишається компанія «Jupiter Nine Trust Company Limited», колегія суддів погоджується з висновком суду першої інстанції, що на дату звернення позивача із позовом на території України, знаходяться активи - майнові права, щодо яких відповідачі можуть опосередковано (через компанію «Ethoder Investments Limited») вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, а саме: право вимоги за кредитним договором №1 від 27.10.2009, укладеним між ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» та компанією «Ethoder Investments Limited», заборгованість за яким станом на 30.04.2024 складає: 148 470 224,38 доларів США (основна сума боргу), 67 636 435,63 доларів США (нараховані відсотки); право вимоги за договором іпотеки від 28.03.2014, укладеним між ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» та компанією «Ethoder Investments Limited»; право вимоги за Договором застави від 14.04.2014, укладеним між ТОВ «АВАНГАРД-ВІЛАРТИ» та компанією «Ethoder Investments Limited».

Положеннями пункту 1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції» визначено, що стягненню в дохід держави підлягають активи, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Таким чином, Законом України «Про санкції» не передбачено встановлення інших обставин, крім обставин, які підтверджують можливість особи прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії щодо активів, тотожних за змістом здійсненню права розпорядження ними.

В зв'язку з викладеним колегія суддів вважає безпідставними посилення апеляційної скарги на відсутність доказів щодо володіння відповідачами 100% в статутному капіталі компанії Ethoder Investments Limited, отримання доходів, штучно створеної окресленої корпоративної схеми.

З цих же підстав не приймається до уваги твердження апеляційної скарги про те, що відповідачі не є і не були акціонерами компанії Ethoder Investments Limited, на дату позовної заяви та на дату прийняття рішення судом, ОСОБА_1 , ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , ОСОБА_4 , члени їх сімей, сімейні та дружні особи не є акціонерами та/або кінцевими бенефіціарними власниками компанії «Ethoder Investments Limited», а кінцевий бенефіціарний власник компанії «Ethoder Investments Limited» не є санкційною особою і не пов'язаний з відповідачами, членами їх сімей, та не має дружніх, родинних зв'язків з ними.

Посилання апеляційної скарги на помилковість висновків суду про те, що кредитний договір укладено «Ethoder Investments Limited» в інтересах відповідачів, оскільки кредитний договір №1 про надання позики в розмірі 150 000 000 доларів США під 20% річних строком до 31 грудня 2025 року був підписаний між компанією «Ethoder Investments Limited» в якості позикодавця і ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь» в якості позичальника 27 жовтня 2009 року, тобто до настання подій, які описує позивач у позові в частині історичних змін у корпоративній структурі компанії «Ethoder Investments Limited», і так само завідомо не міг бути пов'язаний з історичними подіями в Україні 2014-2022 є неспроможним.

Дійсно, як зазначалось вище, Кредитний договір №1, між ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ» та компанією «Ethoder Investments Limited» укладений 27.10.2009.

Разом з тим, 28.03.2014 ТОВ «ІС «Либідь» передало в іпотеку компанії «Ethoder Investments Limited» будівлю багатофункціонального торговельного центру «Ocean Plaza», розташованого на вулиці Антоновича (на момент укладення договору вулиця Горького), 176 в місті Києві і Додатковою угодою № 4 від 26.04.2016 до Кредитного договору розмір ліміту кредитування змінено на 148 470 224,38 доларів США (на рівні фактичної вибірки ліміту).

Також, 17.04.2014 компанія «Ocean Plaza Project (Cyprus) LTD» (якій належить 99,999 % статутного капіталу ТОВ «АВАНГАРД-ВІЛАРТІ», якому належить 100 % статутного капіталу ТОВ «ІС «ЛИБІДЬ»») виступила у якості майнового поручителя перед компанією «Ethoder Investments Limited» та передала в заставу свою частку в статутному капіталі ТОВ «АВАНГАРД-ВІЛАРТІ».

Вказане підтверджує висновок суду, що окреслені дії є першими кроками для обходу міжнародних та українських санкцій, зробленими з метою збереження речових прав відповідачів на активи в Україні шляхом штучного створення додаткових обтяжень таких прав за участю групи підконтрольних їм компаній та спростовує твердження в апеляційній скарзі про непов'язаність укладення договорів з історичними подіями в Україні 2014-2022.

З апеляційної скарги слідує, що рішенням Окружного адміністративного суду м. Києва від 10.11.2021 у справі № 640/21092/21 встановлено, що листування з компетентним органом Республіки Кіпр не містить відомостей, які свідчать про те, що компанія «Ethoder Investments Limited» не була бенефіціарним власником процентного доходу за кредитним договором №1 від 27.10.2009. Крім того, суд у своєму рішенні вказав, що дані фінансової звітності компанії «Ethoder Investments Limited» свідчать, що остання є фактичним власником як позикових коштів за кредитним договором №1, так і отриманих відсотків, тобто кінцевим власником як позикових коштів за кредитним договором №1 так і отриманих відсотків є компанія «Ethoder Investments Limited».

Разом з тим, рішенням Окружного адміністративного суду м. Києва від 10.11.2021 у справі № 640/21092/21 не встановлювались обставини щодо можливості відповідачів прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії щодо позикових коштів за кредитним договором № 1 і отриманих відсотків, тотожних за змістом здійсненню права розпорядження ними, тобто обставин, які стосуються предмету позову.

А тому посилання в апеляційній скарзі на рішення Окружного адміністративного суду м. Києва від 10.11.2021 у справі №640/21092/21 колегія суддів вважає безпідставним.

З матеріалів справи вбачається, що треті особи про відкриття провадження у справі були проінформовані шляхом опублікування посилання на ухвалу про відкриття провадження у справі повісток про виклик у судові засідання та повісток-повідомлень про судові засідання на офіційному вебсайті Вищого антикорупційного суду. Окрім того, вказані документи надсилались в порядку ч.1 ст.268, ч.2 ст.269 КАС України до електронного кабінету, а за його відсутності - електронною поштою (т.5, а.с.5-27).

Від компанії «Ethoder Investments Limited» надійшли пояснення щодо позовної заяви.

Відповідно до ч.5 ст.283-1 КАС України позовна заява розглядається в судовому засіданні і повідомленням про дату, час та місце судового засідання позивача, відповідача (особи, щодо яко ставиться питання про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції»), інших учасників справи та їх представників. Неприбуття в судові засідання учасника справи та його представника, належним чином повідомленого про дату, час та місце розгляду справи, не перешкоджає розгляду справи в суді першої інстанції та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, відкладення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні.

Наведене свідчить про те, що судом першої інстанції виконано вимоги ч.5 ст.283-1 КАС України, та що представник компанії «Ethoder Investments Limited» був обізнаний про дату, час та місце судового засідання, однак с судові засідання не прибув.

В зв'язку з цим твердження в апеляційній скарзі про ухвалення судом першої інстанції рішення з відсутності представника компанії «Ethoder Investments Limited» колегія суддів вважає неспроможним.

Відповідно до ст.1 Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, будь-яке обмеження права власності повинно здійснюватися, зокрема, на умовах передбачених законом.

Колегія суддів враховує, що наявний прями́й зв'язок між діями відповідачів, які полягають у фінансовому забезпеченні та інформаційному сприянні вчиненню публічних дій, спрямованих на виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, підтримання політики держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, викривлення уявлення про самотність Українського народу та його прагнення до незалежності, що реалізується через поширення фальшивих ідеологем, в основі яких лежить завідомо хибне та маніпулятивне ототожнення українського патріотизму з «нацизмом» чи іншими людиноненависницькими ідеологіями, та порушенням фундаментальних прав та інтересів людини та суспільства в цілому.

А тому, застосування санкції передбаченої п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції» у виді стягнення у дохід держави активів відповідачів є пропорційним, оскільки в умовах війни рф проти України застосування санкції співвідноситься з інтересами суспільства.

Враховуючи вищевикладене, колегія суддів вважає, що суд першої інстанції належним чином встановив обставини справи, дослідив докази в їх сукупності та взаємозв'язку і ухвалив рішення з дотриманням норм матеріального і процесуального права, у зв'язку з чим відсутні підстави для задоволення апеляційної скарги та скасування рішення суду.

Керуючись ст.315, 316, 321, 322 КАС України, колегія суддів,

В І Р І Ш И Л А:

Апеляційну скаргу представника компанії «Ethoder Investments Limited» - Ірини Чиналієвої залишити без задоволення, а рішення Вищого антикорупційного суду від 04 вересня 2024 року - без змін.

Постанова набирає законної сили негайно після її проголошення та не підлягає оскарженню в касаційному порядку.

Головуючий

О.Ф. Павлишин

Судді

С.Б. Боднар

В.В. Чорна